

P. I. 92

Prima absolven
ai scoalei element
de comerț, ca școal
de stat.

NUȚARUL

**Scoalei Elementare de Comerț
DIN PITEȘTI**

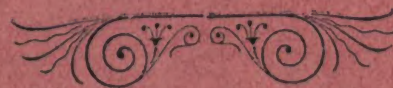
PE

1907—1908.

PUBLICAT DE

V. LUPESCU

DIRECTORUL ȘCOALEI.

PITEȘTI

TIP. M. LAZAR FIU

Str. Șerban-Vodă.

P.T. 92

No.

ANUĂRUL

Scoalei Elementare de Comerț

DIN PITEȘTI

PE

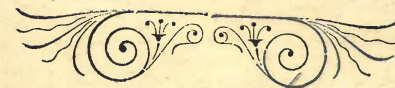
1907—1908.

PUBLICAT DE

V. LUPESCU

DIRECTORUL ȘCOALEI.

P. 1315/1870.

11/225

Inventar numărul 446

PITEȘTI
TIP. M. LAZAR FIU
Str. Șerban-Vodă.

Personalul didactic la finele anului școlar 1907—1908.

No. curent	NUMELE și PRONUMELE PROFESORILOR	Titlul	Obiectele ce au predat	Clasele	ȘCOALELE la cari au mai predat
1	V. Lupescu—Director	Definitiv	Istoria	I ² , II ¹ , III ¹	Liceu : I A ² , I B ² , II ² .
2	I. N. Boerescu	Proviz.	Aritmetica	I ⁴ , II ³ , III ³	—
3	G. Em. Stănescu	"	Productologia	I ² , II ² , III ³	" Fiz. Ch. III ⁴ .
4	I. Cuțui	"	Româna	I ⁶ , II ⁴	" VIII ² (Ec. Pol.)
5	N. Apostolescu	Definitiv	"	III ⁴	" VI ³ , VII ³ , VIII ² .
6	I. Băiulescu	Proviz.	Geografia	I ² , II ² , III ²	" VI ² (Ggr.) VII ² , VIII ¹ (Fil.)
7	N. Farca	Suplinitor	Contabilitatea	I ⁶ , II ⁴ , III ³	—
8	C. Zaman—Secretar	Proviz.	Caligrafia	I ⁴ , II ² , III ²	—

Mersul Scoalei Elementare de Comerț.

Un scurt istoric. Școala Elementară de Comerț din localitate, își are originea în școala de comerț particulară, înființată în acest oraș în anul 1899, prin inițiativa D-lui Gr. T. Coandă, directorul Băncii Populare. Parte din lipsă de mijloace, parte din lipsă de local, școala aceasta cu caracter particular, n'a putut funcționa, ani de-a rândul, decât cu câte o singură clasă. Când însă, la 1 Aprilie 1906, fu transformată în școală de stat, alocându-se în bugetul pe acel an sumele necesare pentru întreținere, s'a prevăzut și înființarea clasei a II pentru următorul an școlar 1906—1907. În fine, în anul școlar expirat, 1907—1908, toți aceia cari înțeleg rostul și importanța unei școli speciale, mai ales pentru țara noastră, unde tendința către funcționarism persistă cu putere, au avut adâncă mulțumire de a vedea școala comercială completată și cu ultima clasă, a III-a.

Îmbunătățiri. Primul pas s'a făcut. Ceilalți vor urmă, dacă concetățenii piteșteni și în general toți cei ce aparțin circumscripției II-a a Camerei de Comerț, își vor înțelege interesul și vor pune mai multă energie în această chestiune. Căci nu poate fi vorba de o bună școală, fără îmbunătățiri.

În primul rând se cere, în mod imperios și urgent, un local de școală.

Odăile din localul Camerei de Comerț, cari servesc actualmente ca clase, sunt absolut insuficiente și pline de igrasie, deci primejdioase sănătății elevilor.

Acest lucru l'au înțeles membrii fostei Camere de Comerț și în consecință au și votat contractarea unui împrumut în scopul de a construi un local propriu pentru școala comercială.

Ambele ministere, al Comerțului și al Instrucțiunii, s'au grăbit a da cuvenita autorizațiune, pentruca lucrările să poată începe în chiar vara anului curent.

Camera de Comerț însă s'a isbit de o mare piedică, când a fost vorba de a realiza contractarea împrumutului. Creditul urban din Iași, care la început se oferise a împrumuta suma necesară pentru local, a revenit asupra hotărîrii sale, pe motivul că Camera de Comerț n'are capacitatea legală de a contracta împrumuturi. Astfel, toate eforturile de un an de zile ale inimioșilor membri ai fostei Camere au rămas zadarnice.

În al doilea rând, trebuie modificată legea învățământului comercial în sensul de a se restabili continuitatea între cursul comercial inferior și cel superior, introducându-se în programul școalelor elementare de comerț și limbile străine.

În fine, trebuie selecționat corpul didactic al învățământului comercial. Actualii profesori, numiți pe baza legii învățământului secundar, n'au ce căuta în școala comercială.

Acestea sunt îmbunătățirile mai urgente de realizat. În fruntea tuturor stă însă clădirea localului, care va atrage după sine în mod firesc alte îmbunătățiri, necesitate de bunul mers al școalei.

Elevii. Deși în cei 3 ani, de când datează școala comercială cu caracter de stat, ușa clasei I a liceului a fost larg deschisă pentru absolvenții cursului primar, uneori trecându-se cu înscrierile până și peste numărul reglementar— și să nu se uite că la liceu sunt două clase I: A și B— totuși numărul elevilor înscriși în școala comercială pentru cl. I, a fost relativ destul

de respectabil și aproape constant în fiecare an. Așa, în anul 1905—1906 sau înscris în cl. I: 32 elevi; în 1906—1907: 39 elevi, iar în 1907—1908: 33 elevi.

Mare parte dintre aceștia se înscriau fără a cunoaște bine, ei sau părinții lor, modul de organizare al școalei. Indată ce însă își dădeau seama de întreruperea continuității între cursul inferior și cel superior de comerț și mai ales de lipsa limbilor străine, atât de necesare în comerț, începeau să se refragă.

Numai astfel se explică faptul că numărul de 32 elevi înscriși în clasa I, în anul 1905—1906, s'a redus în anul următor (cl. II) la jumătate (16 elevi), iar în cl. III la aproape un sfert (9 elevi). Același lucru și cu elevii din anul 1906—1907. Din 39 elevi, câți erau în cl. I, n'au mai rămas pentru cl. II decât 23, iar până la finele anului de abia 18. Chiar în anul de abia expirat (1907—1908), din 33 elevi înscriși la începutul anului n'au mai rămas până la finele lui, decât 23.

Toți elevii, cari au urmat școala comercială până la finele anului acestuia, în număr de 50, sunt fii de Români, de religie ortodoxă, afară de unul singur, de naționalitate germană și de religie catolică.

Starea sanitară a elevilor, care a avut de suferit atât de mult în trecut, a primit o serioasă îmbunătățire prin înființarea inspectorilor sanitari școlari. În orașul nostru, D-nul D-r Florescu, a dat —până acum— dovezi de multă râvnă și spirit de organizație.

Afară de aceasta, Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, în urma recomandațiunilor stăruitoare făcute de Direcție, a luat măsuri ca vara aceasta să se trimită 4 elevi suferinzi din școala noastră, pe socoteala statului, la Sanatoriul din Predeal.

Practica comercială. Elevii claselor II și III, conform art. 114 din regulament, au fost obligați să facă practică comercială pe la diferitele magazine, în

toate zilele dela 2—6 p. m., afară de Lunea după amiazi, când erau ocupați cu instrucția militară. În *depouri de vinuri* au făcut practică 4 elevi (3 din cl. II și 1 din cl. III; la *băcănie* 11 elevi, (9 din cl. II și 2 din clasa III), la *lipscănie* 8 (4 din cl. II și 4 din cl. III), la *librărie* 2 (1 din cl. II și 1 din cl. III), la *bancă* 1 (din cl. II), în fine la *fierărie* 1 (din cl. III). Dau mai la vale un tablou de numele elevilor și a magazinelor, în cari au făcut practică comercială.

CLASA II-a.

No. curent	Numele și Pronumele Elevului	Numele Patronului	Natura Casei
1	Bățan M. Ion	D. Feinstein	Dep. de vin
2	Botescu Constantin	Eftimie Ionescu	Coloniale
3	Brădeanu T. Florea	Marcus Haim	Manufact.
4	Cernătescu Gheorghe	Costică Zănescu	"
5	Dolga Gheorghe	Teodor Tatu	"
6	Iliescu Ion	C. I. (Bon Goût)	"
7	Marinescu Gheorghe	L. Steinberg	"
8	Mateescu Șerban	Andrei Ionescu	Dep. de vin
9	Mușetescu P. Eftimie	Apostol Ioan	Manufact.
10	Nicolae Constantin	T. Teodorescu	Coloniale
11	Nicolescu Alexandru	Frații P. Simion.	"
12	Nicolescu Florea	L. Nicolau	Librărie
13	Peligrad N. Dumitru	Audrei Ionescu	Dep. de vin
14	Petrescu G. Alexandru	F. M. Lehrer	Bancă
15	Popescu I. Gheorghe	T. Teodorescu	Coloniale
16	Rădulescu I. Mihai	Grigor. & C-scu	"
17	Rădulescu M. Ion	D. Feinstein	Dep. de vin
18	Sandu Ion	Gh Săndulescu	Coloniale

CLASA III-a.

No. curent	Numele și Pronumele Elevului	Numele Patronului	Natura casei
1	Andreescu Nicolae	M. Lazăr Fiu	Librărie
2	Buțănescu Anghel	D. Feinstein	dep. de vin.
3	Constantinescu Marin	Vasile Teodores.	Brașovenie
4	Manea Dumitrescu	idem	"
5	Marin Leon	Gh. Ionescu	Coloniale
6	Popescu Gheorghe	C. D. Poppa	"
7	Tudor Florea	C. D-scu & Gh.	Ferărie
8	Uklar Alexandru	M. Dumitrescu	Manufact.
9	Vișinescu Constantin	Costică Zănescu	"

Aduc cu această ocaziune mii de mulțumiri tuturor acelor Domni comercianți, cari au binevoit a da concurs școalei, primind în magazinele lor pe elevii practicanți.

Nu mă pot opri însă de a nu releva aci că, dacă mare parte din patroni și-au dat toată silința de a îndrumă pe tinerii practicanți pe calea cea bună, s'au găsit totuși și de aceia, cari n'au înțeles de loc rostul practicei comerciale și rolul magazinelor în formarea tinerelor vlăstare, ce s'au dedicat comerțului. Domniile lor n'au înțeles că au o datorie nu numai morală, dar chiar națională, de a da o mână de ajutor instituțiilor de stat, atât în pregătirea serioasă a comercianților de mâne pentru lupta vieții, cât și în formarea caracterelor lor. Am avut multe plângeri că pe la unele magazine, elevii au fost tratați în mod nedemn. Nu însemnează practică comercială, când elevul nu face tot anul altceva. decât mătură magazinul sau cară gunoiul de prin curte cu căruța la râu sau, cea-ce e și mai revoltător, când e însărcinat să spele comoditățile. Cât

de puțin respect, arătat de cei mari celor mici, îi impresionează adânc și le ridică nespul moralul.

Și apoi, se respectă pe sine, cine respectă pe altul.

Școala de Adulți. Profesorii școalei comerciale au fost convocați în cursul întregului an de 14 ori în conferințe plenare, în cari s'au discutat atât chestiuni de ordin didactic, cât și chestiuni de ordin disciplinar.

În una din aceste conferințe și anume în ședința dela 16 Oct. 1907, profesorii școalei au hotărât în unanimitate înființarea cu începere dela 1 Noemvrie 1907, a unei școale de adulți, prevăzute la art. 76 din legea asupra învățământului profesional și destinate a completa instrucțiunea ucenicilor din fabrici, ateliere și prăvălii. Ideea unei astfel de școale surâdea tuturor profesorilor, cari punându-și mari speranțe în rezultatele ce le putea da, s'au declarat gata cu multă însușire să predea lecții în orele de seara, dumineci și sărbători. Și deoarece se credeă că simple înștiințări pe foi volante n'ar fi suficiente pentru a obține populația necesară, câțiva profesori și-au luat însărcinarea de a merge din prăvălie în prăvălie, din ateliere în ateliere, spre a căuta să convingă prin viu graiu, atât pe patroni, cât și pe ucenici, de folosul unei atari școale.

Mai mult de cât atât.

S'au pregătit în cancelaria școalei comerciale vre-o 60 de petiții de înscriere în școala de adulți, iar băeții de prin prăvălii erau invitați doar să le iscălească.

Astfel s'a putut obține un număr de peste 60 de adulți înscriși. Deschiderea cursurilor acestei școale a avut loc în seara zilei de 1 Noemvrie 1907, fiind față 36 elevi, toți profesorii școalei, precum și alți doi profesori dela liceu, cari se oferiseră a predă limbile germană și franceză. După o scurtă cuvântare a directorului, s'a dat citire orarului întocmit, după care a urmat prima lecție, conform programului.

Atâta a durat entuziasmul.

De aci înainte numărul elevilor prezenți la lecții a început să scadă în chip simțitor. După o lună și jumătate am fost nevoiți să eliminăm aproape 40 de elevi înscriși, dar neprezenți la cursuri. Alții s'au retras de bună voie. Totuși școala a continuat a funcționa, în cele din urmă numai cu 4 elevi, până aproape de vacanța Paștilor.

Cei ce n'aveau decât de pierdut cu aceste cursuri, și-au făcut datoria, iar cei ce n'aveau decât de câștigat, nu.

Corpul didactic al școalei de adulți.

1). I. Băiulescu	Prof. Geografie.
2). I. Boerescu	„ Aritmetică.
3). D. Cosmoc	„ L. Română.
4). N. Farca.	„ Comptabilitatea
5). D. Panfil	„ L. Franceză.
6). G. Em. Stănescu	„ Productologie.
7). V. Vestemeanu	„ L. Germană.

Situația elevilor în urma examenului de corigență din luna Septembrie 1907.

CLASA I.

Bățan M. Ion, <i>Compt Matem.</i> ,	promavat
Botescu I. Constantin, <i>Compt Istorie</i> ,	"
Cernătescu Gheorghe, <i>Matematică</i> ,	"
Dolga A. Gheorghe, <i>Prod. Istorie</i> ,	"
Iliescu A. Ion, <i>Productologie</i> ,	"
Mateescu I. Șerban, <i>Prod. Heogr</i> ,	"
Nicolescu D. Alexandru, <i>Compt. Rom.</i> ,	"
Nicolăescu T. Florea, <i>Compt. Matem.</i> ,	"
Peligrad N. Dumitru, <i>Geografia</i> ,	"
Popescu D. Petre, <i>Prod. Istoria</i> ,	"
Sandu I. Ion, <i>Prod. Istoria</i> ,	"

CLASA II.

Bodunu Vasile, <i>Product. Matem.</i> ,	absent
Buțănescu Anghel, <i>Productologia</i> ,	promovat
Manea Dumitru, <i>Matematica</i> ,	"
Uklar Alexandru, <i>Prod. Mat.</i> ,	"

Situația elevilor la sfârșitul anului școlar 1907—1908.

CLASA I.

Profesor-Diriginte D-l I. Boerescu

Inscriși	33
Promovați	13
Corigenți	7
Repetenți	3
Retrași	10

Promovați

1. Chirițescu N. Alexandru	6.75
2. Iliescu C. Ion	7.73
3. Ionescu I. Păun	7.85
4. Ivașcu B. Ion	8.51
5. Mândălăcescu Florea	6.80
6. Mardary Grigore	6.33
7. Mușetescu P. Petre	6.33
8. Oțulescu Gh. Mihai	6.26
9. Popescu I. Gheorghe (Pitești)	7.63
10. Rizescu St. Dumitru	7.87
11. Șerbănoiu C. Tudor	6.28
12. Ștefănescu D. Dumitru	6.47
13. Trașcă N. Gheorghe	6.80

Corigenți

1. Ionescu A. Ion	<i>Aritmetică</i>
2. Niculescu Șt. Ion	"
3. Niculescu Gr. Dumitru	"
4. Petrescu R. Nicolae	"
5. Stan V. Ion	<i>Aritm. Prod.</i>
6. Pârșoagă N. Alexandru	" "
7. Popescu I. Gheorghe	" "

Repetenți

1. Constantinescu I. Eftimie
2. Ionescu M. Eftimie
3. Popescu I. Cristache

Retrași

1. Alecu Pavel
2. Boangiu Gh. Marin
3. Constantinescu I. Petre
4. Croitoru Gh. Dumitru
5. Feldman S. Moise
6. Gherasim G. Ștefan
7. Ionescu I. Badea
8. Marinescu T. Alexandru
9. Popescu N. Ion
10. Robescu Gh. Anghel

CLASA II.

Profesor-Diriginte D-l I. Băiulescu

Inscriși	23
Promovați	7
Corigenți	11
Repetenți	—
Retrași	5

Promovați

1. Brădeanu T. Florea	6.41
2. Dolga Gheorghe	5.80
3. Marinescu C. Gheorghe	6.66
4. Niculescu Alexandru	5.79
5. Petrescu Gh. Alexandru	8.76
6. Popescu I. Gheorghe	7.33
7. Sandu Ion	6.45

Corigenți

1. Bățan M. Ion	Aritmetică
2. Botescu Constantin	Aritm. Cont.
3. Cernătescu Gheorghe	Cont.
4. Iliescu Ion	Aritmet.
5. Mateescu Șerban	Arit. Geogr.
6. Mușetescu P. Eftimie	Aritmet.
7. Nicolae Constantin	Arit. Cont.
8. Nicolăescu Florea	Cont.
9. Peligrad N. Dumitru	"
10. Rădulescu I. Mihai	Aritmet.
11. Rădulescu M. Ion	Arit. Cont.

Retrași

1. Constantinescu Nicolae
2. Constantinescu Ștefan
3. Garamia I. Marin
4. Neicu C. Victor
5. Popescu D. Petre

CLASA III.

Profesor-Diriginte D-l D. Cosmoc

Inscriși	9
Promovați	6
Corigenți	3

Promovați.

1. Andreescu Nicolae	7.51
2. Buțanescu M. Anghel	6.11
3. Constantinescu Marin	7.18
4. Popescu N. Gheorghe	6.40
5. Tudor Florea	7.10
6. Vișinescu Constantin	8.—

Corigenți.

1. Manea Gh Dumitru	.	.	.	.	Cont. Arit.
2. Marin L. Leon	.	.	.	.	Contabil.
3. Uklar Alexandru	.	.	.	.	Contab.

RECAPITULAȚIE GENERALA.

	Inscr.	Prom.	Corig.	Repet.	Retras	Elim.
Clasa I	33	13	7	3	10	—
Clasa II	23	7	11	—	5	—
Clasa III	9	6	3	—	—	—
Total.	65	26	21	3	15	—

Director, V. Lupescu

Secretar, C. Zaman

